
Nok frygte, men ikke forfærdes

En prædiken af

Kaj Munk

Udgivet i 2015. Teksten må i denne form frit benyttes med angivelse af Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet, som kilde.

Kaj Munk Forskningscentret, Aalborg Universitet.

Indhold

Nok frygte, men ikke forfærdes	4
3. s.e. Påske	4
Metadata om værket	4
Metadata om værket	4

Nok frygte, men ikke forfærdes

3. s.e. Påske

Prædikedag 3. s.e. Påske

Prædikedato 14. april 1940

Prædiketekst Johannes 14,1-11

Prædiken ID P140440-01

Kilde KMF-nr. 95.11.01 (Med Sol og megen Glæde, 214-216, Mindeudgave Prædikener 297-299. Jyllandsposten 14. april 1940. Manuskriptet ligger i arkivet sammen med 'Dagen er inde' (januar 1940) og 'Foraarets Fugle' (april 1940).)

Nok frygte, men ikke forfærdes.

Den hellige Skrift bringer i denne Søndags Evangelium en Hilsen fra Kristus. Den begynder saadan: Eders Hjerte forfærdes ikke! Tro paa Gud, og tro paa mig!

Det er den sidste Aften, Frelseren er sammen med sine Venner. *Han* ved det, *de* ved det ikke. Allerede i Morgen Aften vil det være sket; og han kender paa Forhaand deres Sorg; de vil faa det, saadan som Mennesker har det, der føler, at noget værre end dette kunde ikke være hændet dem. Fortvivlelsen over, hvad de har mistet, vil slaa sammen i Brænding med Skam og Selvanklage: at vi kunde have værget ham bedre, det er vor Skyld, vi *maatte* kunne have været saadan, at dette ikke var overgaaet ham. Alt dette ser Jesus forud, ser vel ogsaa, at det er nødvendigt og gavnligt, at al den Sorg opleves og gennemleves.

Men hvad der ikke maa ske, er, at de bliver stikkende i Sorgen. Kristus er altfor aktiv en Personlighed til, at han kan billige Smerten som en Værdi i sig selv; tragisk stort kan det være, at et Menneske kan føle sin Hjertesorg saa ubærelig, at det synker sammen under

den og gaar til i den; langt, langt hellere det end Letsindet, der fjanter sig ud af og uden om, hvad der er svært. Men Bedrøvelsen er for Kristus aldrig Maalet, Sorgen er ikke til for sin egen Skyld. Han vil noget med den.

Og just derfor er han ikke bange for at række sine Disciple dens tunge Gave. Han er ikke den, der forstaar Peter, naar han fornægter, og prøver paa at overhøre det og gemmer sine Øjne for den svage Ven. Nej, han sætter sit Blik lige paa den stammende og hakkende Mand, og det var et Blik, der ramte, et Blik, der gav Sorgen — og han gik udenfor og græd bitterlig. Men af den Graad over Faldet fulgte saa det Sind, der mere end nogen af de andres kunde modtage Opstandelsesbudskabet og lade sig bristefærdigt fylde af det, fulgte den Stordaad, som hedder Grundlæggelsen af den kristne Kirke.

Anderledes med Judas' Fortvivlelse; det var en Sorg, der intet andet sansede end sig selv, der lukkede sig inde i sig selv, lukkede sig for evigt inde — i Graven.

Jesus vil ikke vide af den nytteløse Sorg. Det ringeste, man kan bruge sine Hænder til, det er at vride dem. Derfor er det, at hans Afskedsord til Vennerne maa være et: Lad eders Hjerte ikke forfærdes! Det betyder ikke: Frygt ikke! For frygte kan vi alle komme til, Kristus selv var ingenlunde hævet over det, ikke engang han. Ja, der er maaske Folk, der ikke har Nerver; de kan sagtens gaa paa; det er der egentlig ikke meget at takke dem for; men at kunne overskue, gennemtænke og føle det inde i sig og saa alligevel, om end med hamrende Hjerte, staa fast som en Luther i Wittenberg, det er Bedrift. Maaske man kunde sige, at Manden i Getsemane var mere bange, end noget andet Menneske nogen Sinde har været det — i Forvejen er det en meget stærk Reaktion at svede af Angst, endda saa Sveden falder som Draaber til Jorden, men helt ukendt er det, at den kan blive som Blod. Maaske var det, fordi han kendte Frygten saa enestaaende dybt, at han blev det, som ingen af de frygtløse nogen Sinde naaede frem til, at han blev Verdens Frelser.

Denne Mand kunde ikke skilles fra sine Kammerater med et flot Tilraab om: Vær nu ikke bange! Eller: Saa, frisk Mod! De maatte gerne være bange. Men de maatte ikke give sig Angsten i Vold, de maatte ikke blive inde i Sorgen; derfor hed det: Eders Hjerter forfærdes ikke! Og det var stadigvæk ikke bare et venligt Ønske eller en mandfolkelig Opfordring, men det var desuden et Krav og støttede sig paa en Grund, og den hedder saadan: For I skal tro paa Gud og tro paa mig.

Da jeg var Barn, fortalte de mig en Historie om min Ven Morten Luther, at han engang havde været inde i en Periode fuld af Bekymring og Tungsind. Hans gode Kone Kätthe, der var stærkere i det kvindelige end i det aandelige, blev til sidst enig med sig selv om, at noget maatte der gøres, og da hun nu som sagt var en Kvinde, saa hed det: Sig det med Tøj. Da Luther traadte ind i Stuen, sad hun sortklædt fra Top til Taa. “Men Kätthe da! Er nogen død?” “Ja,” svarede hun, “det kan jeg mærke paa dig, at det er den gode Gud.”

Eders Hjerter forfærdes ikke! Tro paa Gud, og tro paa mig. I Morgen skulde de staa ved hans Grav. Lammede, helt fattige. Det, der var Grundvolden for deres Liv, var taget bort under dem. De stod paa Luften, syntes de, som en Slags Gengangere. De levede ikke mere og skulde dog alligevel være til. I denne Dybsens Nød skulde Ordet komme til dem om, at Gud var ikke død. Tværtimod, han var levende og handlende, der var en Mening med dette — jeg gaar bort for at berede jer Sted, jeg kommer til jer igen, for at I atter skal være hos mig.

Hans Ord fik dem til at holde ud.